

## Prevalence ileitidy

Roberto M. C. Guedes, Veterinární fakulta, Univerzita Minas Gerais,  
Belo Horizonte, Brazílie

Ileitida je velmi rozšířené onemocnění v chovech prasat, které jsou součástí různých systémů produkce po celém světě. Tato choroba se vyskytuje v každé jednotlivé zemi s významným podílem na celosvětové produkci prasat. Jedná se o nejčastější příčinu onemocnění u prasat na počátku výkrmu podle statistiky uvedené v přehledu Národní monitorovacího systému živočišné produkce v roce 2000. Ileitida se podle těchto údajů vyskytovala ve více jak třetině chovů a v 75 % velkých chovů (10 000 a více kusů prasat) (Highlights, 2002).

**Studie prokázaly, že prevalence PPE pozitivních chovů dosahuje v různých zemích rozpětí mezi 15 až 100 % v závislosti na typu použitých diagnostických testů.**

Studie zabývající se prevalencí na základě PCR testů s použitím vzorků trusu obvykle přináší nižší čísla, která se pohybují mezi 15 až 68 % (Moreno a kol., 2002; Thompson a kol., 2001; Merialdi a kol., 2003; Wendt a kol., 2004; Suh & Song, 2005; Cizek a kol., 2006; Viott a kol., 2013; Dors a kol., 2015). Nižší senzitivita PCR ve vzorcích trusu v důsledku přítomnosti inhibitorů PCR reakce v klinickém materiálu stejně jako nepravidelné vylučování bakterií znamenají, že serologické testy jsou na diagnostiku ileitidy senzitivnější. Studie serologické prevalence jsou v mezinárodní literatuře mnohem běžnější a prokazují významně vyšší výsledky prevalence dosahující čísla mezi 70 až 100 % (Dunser a kol., 2000; Hurtado a kol., 2000; Ohlinger a kol., 2000; Chouet a kol., 2003; McOrist a kol., 2003; McOrist, 2005; Henke & Blaha, 2006; Keller a kol., 2006; Lapuente a kol., 2006; Hardge a kol., 2006; Armbruster a kol., 2007; Biksi a kol., 2007; Kukushkin & Okovytaya, 2012; Wu a kol., 2014; Rezende a kol., 2015).

Většina serologických prevalenčních studií provedená do roku 2005 používala test nepřímé imunofluorescence (IFAT). Od té doby je k dispozici imunoperoxidázový test (IPMA, Guedes a kol., 2002ab) a komerční blokující ELISA na základě monoklonálních protilátek (BioScreen Ileitis Antibody ELISA, firma Synbiotics, Lyon, Francie) (Keller a kol., 2006). Na základě publikace Magtota a kol., 2014, vykazují oba testy vysokou korelaci se 100% specificitou a 91% senzitivitou.

**Na základě senzitivity nejčastěji používaných serologických testů (IPMA a blokující ELISA) můžeme předpokládat, že prakticky všechny chovy prasat jsou pozitivní na infekci vyvolanou *L. intracellularis*.**

Ne ve všech chovech se z různých důvodů onemocnění projevuje, ale veterináři a chovatelé musí počítat s potenciálními škodami vyvolanými touto chorobou. Například je nutno řešit akutní problémy, když se v chovu vyskytne hemoragická forma ileitidy, nebo se spíše potýkat s chronicky nemocnými prasaty, pokud je v chovu přítomna subklinická forma onemocnění.

**Odhaduje se, že ekonomické škody vyvolané ileitidou v chovech prasat jsou velmi významné.**

Na základě odhadů lze uvést, že náklady způsobené ileitidou v australských chovech prasat dosahují 25 australských dolarů na prasnici a rok (Cutler & Gardner, 1988), v Británii se jedná o celkové škody na úrovni 2 až 4 milionů liber za rok (McOrist a kol., 1997) a ve Spojených státech je to 20 milionů dolarů ročně (Winkelman, 1996). Simulace ekonomických ztrát vyvolaných ileitidou v produkci prasat v Austrálii byla odhadnuta podle AUSPIG (konzultační systém podporující řízení chovů) při chronických případech na 15 australských dolarů na prasnici a rok a při akutní (hemoragické) formě onemocnění na 141 australských dolarů v závislosti na klinické závažnosti choroby, výskytu infekce v chovu a typu medikace využívanému k léčbě a kontrole onemocnění (Holyoke a kol., 1996).

Objevily se také pokusy o eradikační program ileitidy a to zvláště v evropských zemích (Johansen a kol., 2001; Nielsen a kol., 2006). Tyto programy byly postaveny na medikaci, přesunu do nového ustájení s následným dalším obdobím medikace. Pokusy přinesly dobré výsledky, pokud jde o zlepšení přírůstků a snížené použití antibiotik. Avšak při každém pokusu o eradikaci došlo k reinfekci chovu během následujících 24 měsíců. Tyto experimenty přinesly další pokrok v našich znalostech epidemiologie onemocnění, například z hlediska úlohy hlodavců jako biologických vektorů pro bakterie (Gabardo a kol., 2017). Nicméně pokud vezmeme do úvahy další, ještě stále neprozkoumané, aspekty epidemiologie onemocnění, je šance, že dojde k reinfekci velmi vysoká. Zvláště musíme vzít v úvahu možnost vzplanutí ileitidy, neboť víme jen málo o průběhu reinfekcí v chovech dříve prostých *Lawsonia intracellularis*.

### Je nutno zvážit faktory jako jsou:



Proto není překvapením, že ileitida dosahuje vysokou prevalenci v chovech prasat.

**Můžeme tedy říci, že klíčovým faktorem ke snížení ztrát na minimum je prevence.**